

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de avocatul Tampei Tatiana în interesele lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.4 din Chișinău în procedura falimentului împotriva lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa, privind încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale, împotriva deciziei din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru

(Dosarul nr. 2ra-693/25

NR. PIGD 2-22136898-01-2ra-24092025)

Legalitatea deciziei instanței de apel în situația în care una dintre cererile de apel declarate împotriva hotărârii primei instanțe nu a fost examinată.

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. N. Mămăligă,
Curtea de Apel Chișinău, jud. M. Anton, D. Dulghieru, C. Roșca

19 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de avocatul Tampei Tatiana în interesele lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 septembrie 2022, ÎMGFL nr. 4 din Chișinău, în procedura falimentului, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa, solicitând încasarea din contul pârâților, în mod solidar, a datoriei la plata serviciilor locativ-comunale neachitate pentru perioada până la 31 iulie 2022, pentru locul de consum, apartamentul nr. xxxxx din str. xxxx, mun. Chișinău, în mărime de 16 879,62 lei.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, s-a dispus trecerea ÎMGFL nr. 4 din Chișinău în procedura falimentului, cu desemnarea lui Popa Ion în calitate de lichidator. Potrivit datelor de evidență contabilă, și anume facturilor de plată și listei descifrate a datoriilor, s-a constatat existența unei datorii acumulate de pârâții Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa pentru deservirea blocului locativ, transportarea deșeurilor, deservirea echipamentului tehnic și energia termică, pentru locul de consum, apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, în mărime de 16 879,62 lei.

3. A indicat că, potrivit informației din contul personal, Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa sunt proprietarii apartamentului menționat și consideră că obligația de achitare a costului serviciilor prestate urmează a fi pusă în sarcina beneficiarilor, și anume a proprietarilor apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa, care au beneficiat nemijlocit de serviciile prestate, în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare, acumulând, pentru perioada până la 31 iulie 2022, o datorie în mărime de 16 879,62 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

4. Prin hotărârea din 23 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea. S-a încasat în mod solidar, din contul lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa, în beneficiul ÎMGFL nr. 4 din Chișinău, în procedura falimentului, suma de 16 879,62 lei cu titlu de datorie pentru serviciile locativ-comunale și energia termică pentru perioada până la 31 iulie 2022, la locul de consum apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

5. La 24 octombrie 2023, avocatul Tampei Tatiana, în interesele apelantei Bersuțcaia Raisa, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, depunând inițial cerere de apel nemotivată, iar la 22 martie 2024 a prezentat apelul motivat, prin care a solicitat casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

6. La 22 noiembrie 2023, avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Bersuțchi Alexandr, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea ei și emiterea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin încheierea din 25 iulie 2024, Curtea de Apel Centru a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de avocatul Tampei Tatiana în interesele apelantei Bersuțcaia Raisa (f.d.110).

8. Prin decizia din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a respins apelul declarat de avocatul Tampei Tatiana în interesele apelantei Bersuțcaia Raisa și s-a menținut hotărârea din 23 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

9. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că prima instanță a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar concluziile acesteia sunt susținute de materialul probator administrat în cauză.

10. A constatat că pârâții Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa sunt proprietarii apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, potrivit extrasului eliberat de IP „Agenția Servicii Publice”, și că, în baza facturilor de plată și a informației privind achitarea serviciilor locativ-comunale, pentru perioada până la 31 iulie 2022, la locul de consum menționat s-a acumulat o datorie în mărime de 16 879,62 lei pentru energia termică și alte servicii locativ-comunale.

11. De asemenea, instanța a reținut că pârâții nu au contestat, în ordinea și condițiile legii, facturile emise lunar, ceea ce denotă acordul tacit al acestora cu sumele calculate.

12. Analizând raportul juridic dintre părți, instanța de apel a făcut trimitere la dispozițiile Codului civil (art. 774, 776, 858), reținând că obligația de executare a prestației incumbă debitorului, iar obligațiile se nasc inclusiv din raporturi juridice privind prestarea serviciilor comunale. Totodată, a invocat prevederile Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe și ale Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191/2002, potrivit cărora proprietarii/locatarii sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor comunale conform facturilor primite.

13. În consecință, instanța a concluzionat că obligația de achitare a costului serviciilor locativ-comunale revine proprietarilor apartamentului, care au beneficiat de serviciile prestate.

14. Referitor la argumentul apelantei privind prescripția extinctivă, instanța de apel a reținut că excepția tardivității trebuia invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare, conform art. 186¹ din Codul de procedură civilă, iar neinvocarea acesteia în termen atrage decăderea din dreptul de a o mai invoca ulterior.

15. Totodată, instanța a constatat că pârâții nu au prezentat probe pertinente și admisibile care să combată pretențiile reclamantului, în sensul art. 118 din Codul de procedură civilă privind sarcina probațiunii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

16. La 23 septembrie 2025, avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 4 din Chișinău, în procedura falimentului, ca neîntemeiată.

17. În motivarea recursului, recurenții au invocat încălcarea gravă a normelor de drept material și procesual, susținând că instanța de apel a ignorat lipsa unui mandat valabil al reprezentantului intimatului ÎMGFL nr. 4, în procedura falimentului, întrucât procura depusă ar fi fost emisă în anul 2023, cu termen de valabilitate de un an, fiind expirată la data examinării apelului și a pronunțării deciziei.

18. Au arătat că instanțele inferioare nu au verificat valabilitatea procurii, contrar prevederilor art. 60 și art. 61 din Codul de procedură civilă privind împuternicirile reprezentantului, precum și dispozițiilor art. 63 alin. (1), art. 270 alin. (1) lit. b), art. 373 și art. 374 din Codul de procedură civilă, care obligă instanța să verifice existența și întinderea împuternicirilor procesuale.

19. Recurenții au susținut că participarea reprezentantului intimatului la ședințele de judecată din apel și formularea apărărilor în lipsa unui mandat valabil ar afecta legalitatea procesului, actele procesuale fiind lovite de nulitate în temeiul art. 174 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă.

20. De asemenea, au invocat că instanța de apel nu ar fi delimitat sumele datorate pentru fiecare serviciu locativ-comunal, încălcând cerințele art. 274 din Codul de procedură civilă privind motivarea hotărârii, și că ÎMGFL nr. 4 nu ar fi prestator direct al serviciilor precum energia termică, apa sau energia electrică, neprezentând împuterniciri din partea prestatorilor reali pentru formularea pretențiilor în numele acestora.

21. Totodată, recurenții au susținut că instanța de apel nu ar fi examinat efectiv toate motivele apelului, limitându-se la însușirea considerentelor primei instanțe, ceea ce ar constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

22. În susținerea cererii de repunere în termen, recurenții au arătat că decizia instanței de apel ar fi fost comunicată avocatului lor la data de 8 septembrie 2025, astfel încât termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat de la această dată, iar eventuala depășire a termenului nu le este imputabilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

24. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

25. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

(2) În recurs nu pot fi administrate noi probe, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată și despăgubirile menționate la art.372 alin.(3). Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit.e) sau în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului, prevederile art.372 se aplică în mod corespunzător.

(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

26. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

27. Art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către

participanții la proces. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.”

28. Art. 240 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) La deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. (3) Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.”

29. Art. 444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit.b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

30. Art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că decizia Curții de Apel Centru din 25 februarie 2025 a fost expediată avocatului recurenților la data de 22 august 2025 (f.d.133), prin intermediul poștei electronice. Recursul a fost declarat la 23 septembrie 2025, respectiv în interiorul termenului de 2 luni prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă. În aceste condiții, cererea de repunere în termen este lipsită de obiect.

32. Completul de judecată reține că nu este necesar să răspundă în mod detaliat fiecărui argument invocat în recurs, fiind suficient să examineze aspectele esențiale pentru soluționarea cauzei. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși art. 6 §1 din Convenție obligă instanțele să își motiveze hotărârile, această obligație nu poate fi interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de părți (a se vedea *García Ruiz vs. Spania*, Marea Cameră, 21 ianuarie 1999, §26; *Moreira Ferreira vs. Portugalia (nr. 2)*, Marea Cameră, 11 iulie 2017, §84 și §98).

33. Examinând recursul declarat, Completul de judecată constată că acesta este admisibil și întemeiat, urmând a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din motivele ce urmează.

34. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii contestate în limitele motivelor invocate în recurs, prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432 din același cod. Totodată, conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să

verifice, în limitele cererii de apel, legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, să aprecieze probele administrate și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

35. Din materialele cauzei rezultă că împotriva hotărârii din 23 octombrie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, au fost declarate două apeluri distincte: unul de către avocatul Tampei Tatiana în interesele apelantei Bersuțcaia Raisa la 24 octombrie 2023, și altul de aceeași avocată în interesele lui Bersuțchi Alexandr la 22 noiembrie 2023.

36. Din conținutul încheierii din 25 iulie 2024 și al deciziei Curții de Apel Centru din 25 februarie 2025 rezultă că instanța de apel a acceptat spre examinare și a examinat doar apelul declarat în interesele apelantei Bersuțcaia Raisa, respingându-l și menținând hotărârea primei instanțe.

37. În același timp, decizia recurată nu conține nicio soluție procesuală referitoare la apelul declarat în interesele lui Bersuțchi Alexandr la 22 noiembrie 2023. Din actele cauzei nu rezultă nici că acest apel ar fi fost restituit, declarat inadmisibil, scos de pe rol ori soluționat printr-un act procesual separat.

38. În aceste condiții, Completul de judecată constată că instanța de apel a examinat doar apelul declarat în interesele apelantei Bersuțcaia Raisa, fără a se pronunța asupra apelului declarat de Bersuțchi Alexandr.

39. Deși apelul declarat de Bersuțchi Alexandr nu a fost examinat de instanța de apel și nu s-a adoptat nicio soluție procesuală în privința acestuia, acesta a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, invocând inclusiv caracterul incomplet al examinării cauzei în ordine de apel.

40. În aceste condiții, Completul de judecată constată că instanța de apel nu a examinat cauza în mod complet în ordine de apel, întrucât nu s-a pronunțat asupra uneia dintre cererile de apel declarate împotriva hotărârii primei instanțe.

41. O asemenea omisiune contravine dispozițiilor art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, care obligă instanța de apel să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și prevederilor art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă privind obligația instanței de a stabili toate circumstanțele relevante pentru soluționarea cauzei și de a adopta hotărârea în limitele pretențiilor și apărărilor deduse judecătii. În același timp, neexaminarea uneia dintre cererile de apel privează partea de exercitarea efectivă a controlului jurisdicțional în ordine de apel, ceea ce contravine principiului dublului grad de jurisdicție în materie civilă.

42. Prin urmare, omisiunea instanței de apel de a se pronunța asupra apelului declarat de Bersuțchi Alexandr constituie o deficiență procedurală esențială care afectează legalitatea deciziei recurate.

43. O asemenea deficiență afectează legalitatea deciziei recurate, întrucât instanța de apel nu a exercitat în mod deplin controlul jurisdicțional asupra hotărârii primei instanțe.

44. Completul de judecată apreciază că această eroare nu poate fi înlăturată direct în instanța de recurs, deoarece instanța de recurs nu poate substitui instanța de apel pentru a examina, pentru prima dată, apelul declarat de una dintre părți.

45. În aceste condiții, având în vedere caracterul determinant al acestei omisiuni procedurale, celelalte critici formulate în recurs urmează a fi examinate de instanța de apel la rejudecarea cauzei.

46. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice situația procesuală a ambelor apeluri declarate împotriva hotărârii primei instanțe, să se pronunțe asupra admisibilității și fondului fiecăruia dintre ele și să răspundă tuturor criticilor formulate de apelanți.

47. În consecință, recursul declarat de avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa, urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru și trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel.

48. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa.

Casează integral decizia din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru și restituie cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 4 din Chișinău în procedura falimentului, împotriva lui Bersuțchi Alexandr și Bersuțcaia Raisa, cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale, la rejudecare în Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu